

Bezpečná práca vo výškach

(Lokálny riadiaci akt)

Zodpovedný za vypracovanie a aktualizáciu tohto riadiaceho aktu

.....
Ing. Peter Javorka

Vedúci útvaru Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

.....
Ing. Martin Demčák, PhD.

Riaditeľ útvaru SD & HSE

Schválil:

.....
JUDr. Oszkár Világi

Generálny riaditeľ SLOVNAFT, a.s.
a riaditeľ pre Slovenskú republiku

SÚVISIACE RIADIACE AKTY NA VYŠŠEJ ÚROVNI

HSE_1_G7_Bezpečná prevádzka a pracovné postupy (postup Skupiny)

PODPISY ZHODY

Organizačné plánovanie a podnikové riadenie	Právne služby	Výroba	Logistika	Podnikové služby	ZO ECHOZ pri SLOVNAFT a.s.
Ing. Helena Macejáková Podpis:	JUDr. Alžbeta Grácová Podpis:	Ing. Tibor Kántor Podpis:	Ing. Imrich Tomasek Podpis:	Ing. Timea Reicher Podpis:	RNDr. Tibor Kaczor Podpis:
Slovnaft Montáže a opravy Ladislav Molnár	CM European Power L. Szemet p. Šilhan				

OBSAH

1.URČENIE PÔSOBNOSTI A ZODPOVEDNOSTI	3
1.1 Účel riadiaceho aktu	3
1.2 Pôsobnosť riadiaceho aktu.....	3
1.3 Dátum účinnosti a prechodné ustanovenia	3
1.3.1 DÁTUM ÚČINNOSTI.....	3
1.3.2 PRECHODNÉ USTANOVENIA	4
1.4 Zodpovednosti.....	4
2.OPIS RIADIACEHO AKTU.....	4
2.1 Pojem práca vo výškach	4
2.1.1 POVINNOSTI A SPÔSOBILOSŤ PRE PRÁCU VO VÝŠKACH.....	4
2.1.2. ZABEZPEČENIE ZAMESTNANCOV PROTI PÁDU, ZABEZPEČENIE SYSTÉMU KONTROLY ISTIACICH SYSTÉMOV.....	7
2.1.3 ZABEZPEČENIE PRACOVISKA PRI PRÁČACH VO VÝŠKE	10
2.1.4 POUŽÍVANIE REBRÍKOV A PRÁCE NA REBRÍKOCH	11
2.1.5 ZAKÁZANÉ ČINNOSTI	16
2.1.6 PRERUŠENIE PRÁČ VO VÝŠKACH.....	18
2.1.7 PRÁCA VO VÝŠKE POUŽITÍM HOROLEZECKEJ TECHNIKY	18
3. SÚVISIACE RIADIACE AKTY (EXTERNÉ A/ALEBO INTERNÉ)*	18
4.ZRUŠENIE PLATNOSTI	19
5. PRÍLOHY	19
6. ZOZNAM ZÁZNAMOV URČENÝCH NA UCHOVÁVANIE	20
6.1 Prehlásenie	20

1. URČENIE PÔSOBNOSTI A ZODPOVEDNOSTI

1.1 Účel riadiaceho aktu

Účelom vydania tohto riadiaceho aktu je zaistenie BOZP-pri vykonávaní prác vo výškach na pracoviskách v SLOVNAFT, a.s. (ďalej len ako „Spoločnosť“), Tento riadiaci akt rozpracúva povinnosti vyplývajúce z nasledovných všeobecne záväzných právnych predpisov:

- Zákon. č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- vyhláška MPSVaR č. 147/2013 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností v znení neskorších predpisov,
- vyhláška SÚBP č. 59/1982 Zb., ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení v znení neskorších predpisov,
- Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov v znení neskorších predpisov,
- Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.

Aktuálne znenie legislatívnych predpisov je uvedené v Registri právnych a iných požiadaviek a rozhodnutí štátnych orgánov, ktorý je vedený v elektronickej forme a je zverejnený na MOS (Microsoft Office Sharepoint) stránke SD&HSE.

1.2 Pôsobnosť riadiaceho aktu

Tento riadiaci akt platí pre všetkých zamestnancov Spoločnosti, pracovníkov externých organizácií, ktorí zabezpečujú, kontrolujú alebo vykonávajú prácu vo výškach (ďalej len ako „zamestnanec“).

Spoločnosti SLOVNAFT MONTÁŽE A OPRAVY a.s. a CM European Power Slovakia, s.r.o. sú povinné vydať tento lokálny riadiaci akt s vlastným identifikátorom a podpisom výkonného riaditeľa spoločnosti.

Zamestnanci Spoločnosti, ktorí uzatvárajú zmluvné vzťahy s dodávateľskými organizáciami, sú povinní v príslušných zmluvách resp. nákupných objednávkach uviesť, že zamestnanci dodávateľských organizácií, resp. samostatne zárobkovo činné osoby pracujúce pre dodávateľskú organizáciu na území Spoločnosti sú povinní dodržiavať ustanovenia tohto riadiaceho aktu.

1.3 Dátum účinnosti a prechodné ustanovenia

1.3.1 Dátum účinnosti

Tento riadiaci akt nadobúda účinnosť dňom **15. mája 2014**. Dňom účinnosti sú ustanovenia tohto riadiaceho aktu záväzné pre všetkých zainteresovaných zamestnancov a zrušujú sa všetky riadiace akty uvedené v bode 4 tohto riadiaceho aktu.

1.3.2 Prechodné ustanovenia

Do vydania aktualizácie riadiaceho aktu HSE_OR49_Poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov a prostriedkov na osobnú hygienu je prevádzka povinná pri objednávaní celotelových postrojov, lán a pod. kontaktovať útvar SD&HSE BOZP za účelom preskúmania vhodnosti daného postroja pre daný typ prác a charakter prevádzky.

Do vydania riadiaceho aktu „Vydávanie písomného povolenia – Vstupy do uzavretých priestorov“ je potrebné dodržiavať minimálne nasledovné podmienky na vstup do šacht:

- Mať vypísané pracovné povolenie.
- Pri vstupe do šachty musia byť minimálne dvaja pracovníci s toho jeden nevstupuje do šachty, ale dohliada na pracovníka pracujúceho v šachte.
- Použiť celotelový bezpečnostný postroj.
- Kontinuálne merať atmosféru osobným detektorom nebezpečných plynov.

Ďalšie podmienky vstupu do uzavretých priestorov bude podrobnejšie popisovať pripravovaný riadiaci akt.

1.4 Zodpovednosti

Za vypracovanie, aktualizáciu a uchovávanie tohto riadiaceho aktu je zodpovedný riaditeľ útvaru SD&HSE.

2. OPIS RIADIACEHO AKTU

2.1 Pojem práca vo výškach

Prácou vo výške a nad voľnou hĺbkou sa rozumie práca, pohyb a iná činnosť osoby, pri ktorej je osoba ohrozená pádom, prepadnutím alebo zosunutím z výšky alebo do hĺbky. Pri tejto činnosti je zamestnanec povinný sa chrániť proti pádu kolektívnym zabezpečením alebo osobným ochranným pracovným prostriedkom proti pádu. Práca vo výške sa považuje z pohľadu HSE za kritickú činnosť.

2.1.1 Povinnosti a spôsobilosť pre prácu vo výškach

2.1.1.1 Spôsobilosť zamestnancov na práce vo výškach

Zamestnanci, ktorí pracujú alebo sa pohybujú vo výške, sú povinní :

- **Absolvovať školenie na tému: „Práca vo výškach“**, najmenej raz za 12 mesiacov, školenie je zamerané predovšetkým na:
 - o Predpisy a normy pre práce vo výškach.
 - o Systémové prístupy k jednotlivým prvkom ochrany (kolektívne - osobne).
 - o Kolektívne zabezpečenie (zábradlia, plošiny, rebríky...).
 - o Systém A-B-C (Kotviaci bod – postroj – spojovacie lano).
 - o Použitie prostriedkov osobného zabezpečenia.
 - o Praktické ukážky.
- **Byť zdravotne spôsobilí**, raz za 36 mesiacov absolvovať lekársku prehliadku v súvislosti s prácou vo výškach.
- **Musia byť pravidelne oboznamovaní o znení tohto riadiaceho aktu** minimálne raz za 12 mesiacov (v rámci Tematického plánu HSE školení).
- **Pracovníci pracujúci v administratíve, vykonávajúci občasnú prácu na rebríku (napr. zakladanie dokumentácie v registratúre, archívoch, a pod.) nie sú povinní**

absolvovať školenie pre prácu vo výškach. Stačí pravidelné oboznamovanie o znení tohto riadiaceho aktu minimálne raz za 12 mesiacov (v rámci Tematického plánu HSE školení).

2.1.1.2 Povinnosti vedúcich zamestnancov Spoločnosti

Pri prácach vykonávaných vo výškach/nad voľnou hĺbkou sú príslušní zodpovední vedúci zamestnanci povinní :

- určiť v pracovnej inštrukcii PI03 bezpečné pracovné postupy pre prácu vo výškach,
- určiť zamestnancov zodpovedných za kontrolu prostriedkov osobného zabezpečenia pred pádom z výšky (ďalej ako „POZ“),
- zabezpečovať technické opatrenia, ochranné a záchytné konštrukcie na prácu vo výškach,
- zabezpečiť lekársku prehliadku, výcvik a zaškolenie zamestnancov, ktorí budú pracovať vo výškach,
- zabezpečiť údržbu, vykonávanie pravidelných prehliadok a predpísaných skúšok všetkých technických zariadení, určených na práce vo výškach,
- zamedziť vstup zamestnancov do priestoru pod miestami prác vo výškach a v ich okolí a určiť vhodné bezpečnostné opatrenia na ochranu dotknutých priestorov,
- zabezpečiť evakuáciu pri práci vo výške, pod úrovňou terénu pre prípad mimoriadnej udalosti, (môže byť popísané v pracovnej inštrukcii PI 03),
- riešiť všetky mimoriadne a nepredvídané situácie pri prácach vo výškach, určiť spôsoby odstránenia nedostatkov, vydávať príkazy na zastavenie práce v prípade bezprostredného ohrozenia života a zdravia zamestnancov,

V súvislosti s používaním bezpečnostných postrojov:

- určiť počet zamestnancov vybavených POZ,
- zabezpečiť preukázateľné oboznámenie zamestnancov, ktorí používajú POZ, a to minimálne 1 krát za 12 mesiacov,
- zabezpečiť vykonanie pravidelnej kontroly a skúšky POZ najmenej raz za 2 roky, ak osobitné predpisy neurčujú inak.

V súvislosti s používaním prenosných rebríkov:

- označiť všetky prenosné rebríky tak, aby sa mohli evidovať a kontrolovať,
- písomne poveriť zamestnanca zodpovedného za vykonávanie vizuálnej kontroly a skúšky stability prenosných rebríkov minimálne raz za 1rok zo zápisom do tabuľky a vedenie písomnej dokumentácie k rebríku v zmysle prílohy č. 3 tohto riadiaceho aktu: Vzor pre evidenciu a kontroly rebríkov a pracovných prenosných plošín.

V súvislosti s používaním pracovných plošín

- označiť všetky prenosné a mobilné plošiny tak, aby sa mohli evidovať a kontrolovať,
- písomne poveriť zamestnanca zodpovedného za vykonávanie vizuálnej kontroly plošín, minimálne raz za 1rok zo zápisom do tabuľky v zmysle prílohy č. 3 tohto riadiaceho aktu: Vzor pre evidenciu a kontroly rebríkov a pracovných prenosných plošín.

2.1.1.3 Povinnosti zamestnancov

Zamestnanci pracujúci vo výškach/nad voľnou hĺbkou sú povinní :

- zúčastňovať sa na pravidelnom oboznamovaní a výcviku na práce vo výškach a podrobiť sa predpísaným skúškam a lekárske prehliadkam v intervaloch podľa bodu 2.1.1.1,

- dodržiavať bezpečnostné predpisy a technologické postupy a to najmä pri montáži, demontáži a používaní ochranných a záchytných konštrukcií (napr. trojnožka, prenosný istiaci systém, a pod.).
- používať pri práci ochranné, a záchytné konštrukcie a predpísané POZ,
- nahlasovať vedúcemu zamestnancovi akékoľvek poškodenie, porušenie kolektívneho zabezpečenia proti pádu, individuálneho zabezpečenia proti pádu (POZ),
- skontrolovať POZ pred každým použitím,
- skontrolovať technický stav prenosného rebríka pred každým použitím,
- nahlasovať vedúcemu pracovníkovi akékoľvek poškodenie prenosného, pevného rebríka.

2.1.1.4 Povinnosti dodávateľov

Dodávatelia a ich subdodávatelia vykonávajúci práce vo výškach sú povinní:

- mať písomne vypracovaný bezpečný pracovný postup,
- preukázať sa platným školením (školenie pre práce vo výškach, oboznámenie s návodom na použitie POZ a zdravotnou spôsobilosťou pre prácu vo výškach),
- prednostne vykonávať práce vo výškach z miest chránených kolektívnym zabezpečením (napr. lešenie, mobilná plošina),
- v miestach kde nie je kolektívne zabezpečenie používať osobné zabezpečenie::
 - o celotelový ochranný postroj (nie pás),
 - o lano s tlmičom pádu, prípadne samonavíjacia kladka,
 - o karabíny (s dvojitým zabezpečením),
 - o skracovač lana (v prípade, že pracovník potrebuje mať zabezpečenú pracovnú polohu, resp. sa nesmie dostať do pádu, napr. pri práci na rebríku),
 - o ak je v mieste výkonu ich práce inštalovaný vertikálny istiaci systém (napr. na rebríku) je potrebné použiť bezpečnostnú brzdu,
- pred začatím každej práce si skontrolovať osobné zabezpečenie proti pádu,
- pravidelne kontrolovať bezpečnostné postroje (vizuálne, skúškou, so zápisom),
- určiť v technologickom postupe miesto a spôsob kotvenia, miesto kotvenia konzultovať so zástupcom prevádzky,
- ak nie je určený kotviaci bod, v spolupráci so zástupcami prevádzky určiť vhodný spôsob kotvenia,
- používať prenosné rebríky, ktoré sú riadne a pravidelne kontrolované,
- na rebríkoch vykonávať len jednoduché pracovné činnosti.

2.1.1.5 Povinnosti pri montáži, demontáži a používaní lešení

Dodávateľ/zhotoviteľ lešenia je povinný:

- zabezpečiť montáž, demontáž lešenia osobami s platným preukazom lešenára na montáž daného typu lešenia,
- zabezpečiť montáž, demontáž lešenia podľa vypracovaného postupu a technickej dokumentácie,
- zabezpečiť zóny ohrozené pádom predmetov v okolí lešenia počas montáže a demontáže lešenia,
- zabezpečiť bezpečnosť lešenia s ohľadom na druh pracovnej činnosti, ktorá sa bude na lešení vykonávať v súlade s platnými STN, návodom od výrobcu,
- písomne stanoviť podmienky bezpečného používania lešenia (súčasť odovzdávacieho protokolu),
- písomne odovzdať lešenie objednávateľovi/užívateľovi formou protokolu,
- označiť lešenie tabuľkou podľa prílohy č.10,
- vykonávať pravidelné kontroly počas celej doby jeho prevádzky,
- zabezpečiť používanie POZ pracovníkmi, ktorý vykonávajú montáž/demontáž lešenia a pohybujú sa vo výške od 1,5m nad úrovňou terénu,

- dodržiavať technologický postup montáže, demontáže lešenia.

Používateľ lešenia je povinný:

- vykonávať vizuálne kontroly lešenia pred každým začatím prác a pri prerušení prác,
- prevziať lešenie pred začatím prác podpísať v preberacom protokole,
- dodržiavať podmienky bezpečného používania lešenia, ktoré určil dodávateľ lešenia v preberacom protokole,
- kontaktovať dodávateľa lešenia v prípade potreby úpravy lešenia,
- prerušiť práce ak sa zistí poškodenie lešenia, následne je povinný:
 - o vybrať zelenú kartu z označenia lešenia, po vybrať karty ostane na štítku nápis „Lešenie nefunkčné, Nepoužívať“ (pozri príloha č.10),
 - o kontaktovať zodpovedného dodávateľa lešenia.

Zistené závady sa musia okamžite pred začatím prác odstrániť.

2.1.2 Zabezpečenie zamestnancov proti pádu, zabezpečenie systému kontroly istiacich systémov

Pri práci vo výške a nad voľnou hĺbkou sa na všetkých pracoviskách a komunikáciách osoba vykonávajúca stavebné práce zabezpečuje proti pádu kolektívnym zabezpečením alebo osobných ochranným pracovným prostriedkom proti pádu:

- od výšky 1,5 m,
- do voľnej hĺbky, kde hrozí utopenie, zapadnutie v jamách a nádržach s vodou, vápnom, maltou, zasypanie materiálom alebo iné nebezpečenstvo poškodenia zdravia.

Kolektívne zabezpečenie musí mať prednosť pred osobným zabezpečením.

2.1.2.1 Kolektívne zabezpečenie

Medzi kolektívne zabezpečenie zamestnancov pracujúcich vo výškach patria ochranné a záchytné konštrukcie, ktoré majú plniť dve funkcie:

- zabrániť voľnému pádu zamestnanca (ochranné konštrukcie),
- zachytiť zamestnanca už v okamihu pádu alebo v krátkom časovom intervale po páde (záchytné konštrukcie).

Ochranné konštrukcie sú nasledovné:

- ochranné zábradlie,
- ochranné ohradenie,
- ochranné lešenie,
- ochranný poklop.

Ochranné konštrukcie sa umiestňujú v úrovni chráneného pracoviska, na voľných okrajoch objektov alebo ich častí.

Ochranné a záchytné konštrukcie musia byť dostatočne pevné a odolné proti vonkajším silám a nepriaznivým vplyvom a upevnené tak, aby bezpečne uniesli predpokladané namáhanie. Ich únosnosť sa musí preukázať statickým výpočtom alebo iným záväzným podkladom.

Ochranné zábradlia:

- musia byť zriadené pri komunikáciách s nerovnakou úrovňou, ak je rozdiel úrovní väčší ako 0,5 m a na voľných okrajoch lávok a galérií, okolo nezakrytých otvorov, na schodištiach a vyrovnávacích rampách,

- výška zábradlia, ktorou je vzdialenosť hornej plochy držadla pre ruky (madla) od podlahy, musí byť najmenej 1 m, výška zarážky na podlahe musí byť najmenej 0,15 m a voľná medzera medzi tyčami zábradlia alebo medzi tyčou a zarážkou na podlahe musí byť najviac 0,47 m.
- pri plošine je povinné dvojtyčové zábradlie,
- viactyčové zábradlie pri pracovnej podlahe sa vyžaduje v prípade, ak je pracovná podlaha nad terénom vyššie ako 1,5 m a má sklon(spád) väčší ako 15° od vodorovnej roviny,
- lešenie musí mať ochrannú lištu pri podlahe s výškou min. 0,15m ak hrozí zošmyknutie osôb, pád predmetu.

Ochranné zábradlia musia byť navrhované v súlade s normou (napr.: STN Systémy dočasnej ochrany voľného okraja – Špecifikácia výrobku, skúšobné metódy), môžu byť pevne namontované na okrajoch zvýšených plôch (napr. strechy, tech. zariadenia alebo prenosné zo závaží na spodnom okraji). Tieto zábradlia musia mať hornú a strednú tyč zábradlia, so zarážkou vysokou minimálne 0,15m nad pracovnou podlahou.

Zábradlia je povolené demontovať len na čas nevyhnutný na vykonanie potrebných pracovných úkonov, ale musia sa prijať náhradné bezpečnostné opatrenia, najmä:

- označiť miesto odstránenia zábradlia (napr. tabuľkou, páskou),
- zabezpečiť používanie POZ,
- určiť miesto istenia (napr. jestvujúcim kotviacim bodom, prenosným kotviacim bodom, náhradným opatrením t.j. o konštrukciu ak má potrebné vlastnosti).

Záchytné konštrukcie (záchytná sieť, záchytná strieška, a atď.) sa umiestňujú pod úroveň pracovnej podlahy.

Pevná záchytná konštrukcia sa odporúča umiestniť najviac 1,5 m a pružná záchytná konštrukcia (siete) najviac 3 m pod ochrannou úrovňou. V prípade siete s minimálnymi rozmermi 6x6 m až 6 m pod chránenou úrovňou.

Priestory pod prácami vo výškach, v ktorých je osobám dovolené zdržiavať sa, sa chránia záchytnými strieškami.

2.1.2.2 Osobné zabezpečenie

Pokiaľ v mieste výkonu prác nie je inštalované kolektívne zabezpečenie, musí sa použiť osobné zabezpečenie proti pádu. Osobné zabezpečenie sa môže použiť iba v prípade, ak je v mieste výkonu prác inštalovaný istiaci systém (napr. horizontálny istiaci systém, vertikálny istiaci systém, kotviaci bod, trojnožka a pod.) alebo je možné vytvoriť provizórny kotviaci bod. Pre správny postup pri vytvorení systému osobnej ochrany sa musia použiť minimálne tri hlavné prvky – kotviaci bod, celotelový bezpečnostný postroj, spojovacie prostriedky (Anchor – Body harness – Connection. V prípade nutnosti evakuácie z výšky je potrebné pridať aj spúšťacie pomôcky pre záchranu (Descender – Rescue devices), pretože po páde je postihnutý vystavený vážnemu ohrozeniu zdravia traumou zo zavesenia v postroji (pri traume dochádza k priškrteniu ciev a nervov v stehennej oblasti pri použití celotelového postroja). Prostriedky osobného zabezpečenia proti pádu z výšky musia používať vyškolení pracovníci, ktorí sú informovaní o rizikách poškodenia zdravia pri páde alebo počas evakuácie po páde.

- **kotviaci bod (A - Anchor point)** – príloha č. 5
 - o horizontálny istiaci systém – príloha č. 6
 - o vertikálny istiaci systém – príloha č. 7

- bezpečnostný postroj (B - Body harness) – príloha č. 8

V Spoločnosti sa používajú tieto preddefinované skupiny POZ:

- bezpečnostný postroj – jednoduchý postroj,

- o Typ práce: vstupy do zariadení, krátkodobá práca vo výške,
- o Minimálne prvky postroja : Predné a zadné kotviace oko, predné, automatické zapínanie .

- bezpečnostný postroj – viacúčelový

- o Typ práce: Určený pre prácu na konštrukciách a údržbárske práce. Pohyb na potrubných mostoch, údržbárske práce v šachtách, technologických zariadeniach. Vhodný pre dlhodobú prácu v závese, s možnosťou zabezpečenia pracovnej polohy.
- o Minimálne prvky postroja : Predné a zadné kotviace oko, bočné kotviace oká. Predné, zadné kotviace oko, bočné kotviace oká, automatické zapínanie.

Typ práce pre ATEX postroj: Určený pre prácu vo výbušnom prostredí. (Zóna 2)

- Spojovacie prostriedky – príloha č. 8

- o lano,
- o spojovacie karabíny,
- o lano s tlmičom pádu,
- o tlmič pádu s dvoma lanami,
- o brzda – pri používaní istenia na VIS,
- o skracovač lana,
- o samonavíjacia kladka.

POZ pozostáva najmä z:

- celotelového postroja,
- spojovacej karabíny,
- lana,
- tlmiča pádu (práce vo vyšších výškach) prípadne samonavíjacia kladka,
- brzdy – pri používaní istenia na VIS,
- jazdca – pri použití HIS,

Dĺžka pádu môže byť pri použití bezpečnostného postroja bez tlmiča pádovej energie maximálne 1,5 m a s tlmičom pádovej energie maximálne 4,0 m.

Pri presune na iné miesto upevnenia (ukotvenia) musí byť zamestnanec stále zaistený osobným zabezpečením.

2.1.2.3 Zabezpečenie revízií, školení kontrol a evidencie prostriedkov zabezpečenia proti pádu

Každé zariadenie na osobné zabezpečenie proti pádu musí byť pravidelne kontrolované a písomne evidované. Požiadavky na označovanie a revízie sú popísané v prílohách č. 5,6,7,8 a 9.

Prevádzky zabezpečujú vykonávanie pravidelných revízií, školení svojich zamestnancov a vedenie písomnej aj elektronickej evidencii prostredníctvom zmluvného dodávateľa (ďalej len ako „dodávateľ“). Dodávateľ je povinný viesť elektronickejšiu aj písomnú evidenciu všetkých zariadení na zabezpečenie proti pádu inštalovaných v Spoločnosti, termináloch, produktovodoch a čerpacích staniciach. Spoločnosť zabezpečuje prostredníctvom zmluvného dodávateľa predpísané pravidelné revízie a kontroly. Dodávateľ je zodpovedný za sledovanie termínov pravidelných revízií a kontrol a za vykonávanie školenia zamestnancov.

2.1.3 Zabezpečenie pracoviska pri prácach vo výške

- **Zabezpečenie proti pádu predmetov a materiálu**

Materiál, náradie, pomôcky a iné pracovné prostriedky sa musia uložiť, prípadne skladovať vo výškach tak, aby po celý čas uloženia boli zabezpečené proti pádu, skĺznutiu alebo zhodeniu vetrom, a to počas práce, pri prerušení práce i po jej ukončení.

- **Zabezpečenie miesta pod prácami vo výškach a jeho okolia**

Bezpečné zaistenie ohrozených priestorov je najmä:

- o vylúčenie z prevádzky,
- o využitie ochrannej konštrukcie v úrovni práce vo výške alebo použitie záchytnéj konštrukcie,
- o ohradenie dvojtyčovým zábradlím min. výšky 1 m; pri krátkodobých prácach (maximálne na 1 zmenu) s jednoduchým náradím a pracovnými prostriedkami stačí vymedziť ohrozený priestor jednotyčovým zábradlím, prípadne lanom upevneným vo výške 1m,
- o stráženie priestoru určeným zamestnancom počas ohrozenia.

- **Zhadzovanie predmetov a materiálu**

Zhadzovanie je dovolené iba ak:

- o miesto dopadu bude zabezpečené proti vstupu osôb (ohradením, vylúčením prevádzky, strážení) a jeho okolie chránené proti prípadnému odrazu alebo rozstrelu zhodeného predmetu alebo materiálu,
- o materiál sa bude zhadzovať uzavretým zariadením až na miesto uloženia.

- **Práce nad sebou**

- o práce nad sebou sa môžu vykonávať len výnimočne, ak ich nemožno vykonať inak. Technologický postup musí obsahovať spôsob zaistenia bezpečnosti osôb vykonávajúcich stavebné práce na nižších / vyšších podlažiach (pracovných úrovniach),
- o pod miestom vyťahovania, zdvíhania a spúšťania materiálu sa musí zabezpečiť dostatočný voľný priestor na manipuláciu s materiálom. Počas týchto prác sa do ohrozeného priestoru musí zamedziť prístup osobám.

- **Zabezpečenie zamestnancov pri práci na strechách**

Pri práci na streche sa musia zamestnanci chrániť kolektívnymi ochrannými opatreniami:

- a) proti pádu zo strešných plášťov na voľných okrajoch,
- b) proti skĺznutiu z plochy strechy pri jej sklone nad 25°,
- c) proti prepadnutiu cez strešnú konštrukciu.

Ak je to potrebné, treba zabrániť aj pádu náradia, nástrojov, materiálu alebo iných predmetov.

Zabezpečenie proti pádu zo strechy nielen po obvode, ale aj do svetlíkov, technologických a iných otvorov je splnené použitím ochrannej, prípadne záchytnéj konštrukcie alebo použitím osobného zabezpečenia proti pádu jednotlivých zamestnancov.

Pri použití rebríkov ako zabezpečenia proti skĺznutiu na streche so sklonom nad 45° od vodorovnej roviny sa musí použiť aj osobné zabezpečenie zamestnancov proti pádu.

Zabezpečenie proti prepadnutiu sa musí vykonať na všetkých strešných plášťoch, kde pôdorysná vzdialenosť medzi latami alebo inými nosnými prvkami strešnej konštrukcie je

väčšia ako 0,25 m a nie je zaručené, že jednotlivé strešné prvky sú preukázateľne bezpečné proti prelomeniu zaťažením zamestnancami.

Stavba a oprava komínov zo strechy so sklonom nad 10° sa musí vykonávať len z pracovných podláh v šírke najmenej 0,6 m.

Podmienky vstupu na strechu

- *na strechu sme vstúpiť len osoba:*
 - o s platným školením pre prácu vo výškach,
 - o s platnou zdravotnou prehliadkou v zmysle bodu 2.1.2 tohto riadiaceho aktu,
- *na výstup na strechu možno použiť:*
 - o rebrík (vonkajší, vnútorný),
 - o mobilnú plošinu – len preškolení pracovníci, hasiči,
- *pohyb/vykonávanie pracovných činností na streche:*
 - o na streche sa možno pohybovať/vykonávať pracovnú činnosť bez kolektívneho alebo osobného zabezpečenia maximálne 1,5 m od hrany pádu, svetlíkov alebo iných otvorov,
 - o ak je na streche kolektívne zabezpečenie obojstranné zábradlie alebo pochôdzna látka, v takom prípade je pracovník povinný sa pohybovať pri pravidelnej činnosti len na týchto miestach, v inom prípade je povinný použiť osobné zabezpečenie,
 - o ak sa na streche nachádza istiaci systém (HIS, kotviaci/e bod/y) je pracovník povinný ho použiť spolu s POZ,
 - o ak je na streche vodorovne vytýčená cesta (minimálne 1,5m od hrany pádu) tak sa smie pohybovať len v hraniciach tohto vytýčenia,
- ak sa na streche nenachádza žiadne zabezpečenie, alebo sa pracovníci musia pohybovať/vykonávať pracovnú činnosť na hrane pádu, mimo kolektívneho zabezpečenia, tak SD&HSE v spolupráci so zmluvným dodávateľom zabezpečujúcim služby v oblasti BOZP a OPP, dotknutou prevádzkou a vykonávateľom prác určí podmienky vstupu na strechu.
- **Povolenie na prácu.**

V zimnom období ak sa na streche nachádza sneh smú vstúpiť na strechu iba hasiči pomocou zdvíhacej plošiny.

V prípade Logistiky (mimo areálu Vlčie Hrdlo) je realizácia cez zmluvného alebo iného dodávateľa. Ak nie je možné zavolať hasičov alebo neexistuje zmluvný dodávateľ je potrebné určiť bezpečné podmienky pre vstup na strechu.

2.1.4 Používanie rebríkov a práce na rebríkoch

Rebríky sú prístupové prostriedky, ktoré musia spĺňať nároky na bezpečnosť. Preto sa musia používať na prácu vo výškach len vtedy, keď nie je možné alebo vylúčené použiť iné, bezpečnejšie prostriedky.

Základné zásady bezpečnej práce s prenosnými rebríkmi – Príloha č. 4

Druhy rebríkov

- *Pevné ocelové rebríky: sú pevne inštalované, používajú sa na výstup na plošiny, potrubné mosty, k technologickým zariadeniam atď.*
- *Prenosné rebríky: môžu sa presúvať z pracoviska na pracovisko,*
 - o *rovné, príložné rebríky, dvojité, drevené, výsuvné, hliníkové, atď.*
 - o *povrazové rebríky*

2.1.4.1 Používanie rebríkov

Pri prenosných rebríkoch treba zabrániť ich sklúznutiu. Rebrík treba umiestniť vždy tak, aby bol stabilný počas celého používania. Prenosný rebrík sa stavia na pevný, dostatočne veľký a nepohyblivý podklad. Bočnice sa zabezpečujú dole alebo hore proti sklzu – špeciálnou protišmykovou úpravou zakončenia rebríka, alebo napríklad nasadením pätiiek s kovovými hrotmi na spodnú časť. Priečniky rebríka musia byť vo vodorovnej polohe.

Je dôležité dbať na to, aby sklon opretého rebríka nebol strmší ako pomer na seba kolmých strán pomyselného pravouhlého trojuholníka (1:4/70°). Väčší rozmer udáva dĺžku zvislej strany a menší dĺžku strany vo vodorovnom smere. Za vhodný sklon rebríka sa považuje uhol cca. do 70°. K rebríku je vhodné pri jeho päte ponechať voľný priestor široký minimálne 0,6 m, aby sa k rebríku mohlo pohodlne pristupovať. Za priečnikmi rebríka musí zostať voľný priestor minimálne 0,18 m na zasunutie chodidiel. Pri výkopových prácach treba dbať napríklad aj na to, aby priečniky rebríka boli vždy čisté a bez blata. To sa týka i bočníc pre ruky.

Rebríky, ktoré sa používajú iba na výstup alebo zostup, musia presiahnuť svojou dĺžkou výstupnú plochu minimálne o 1,1 m, aby sa pracovníci mali o čo pridržať. Presah rebríka môžu nahradiť pevné držadlá alebo iné pevné časti konštrukcií, ktorých sa dá spoľahlivo chytiť rukou.

Najväčšia povolená dĺžka prenosných drevených rebríkov je 8 m. Drevené rebríky je povolené používať iba pri rúrkových lešeniach na výstup a zostup medzi jednotlivými poschodiami.

Skladacie rebríky a výsuvné rebríky sa musia používať tak, aby sa zabránilo pohybu jednotlivých častí. Mobilné rebríky sa musia zabezpečiť proti pohybu skôr, ako na ne zamestnanec vystúpi.

2.1.4.2 Práca na rebríkoch

Rebrík sa môže používať iba na krátkodobé a fyzicky nenáročné práce pri použití jednoduchého náradia, pri ktorých sa osoba vykonávajúca stavebné práce môže pridržovať aspoň jednou rukou alebo je zabezpečená proti pádu alebo má zabezpečenú pracovnú polohu. Pri výstupe, zostupe a práci na rebríku musí byť pracovník vždy otočený tvárou k rebríku, aby mal možnosť pridržať sa v prípade potreby oboma rukami.

Pracovník musí na jednoduchom opornom rebríku stáť oboma chodidlami vo vzdialenosti minimálne 0,8 m od horného konca.

Pri práci na rebríku vo výške presahujúcej 5 m sa musí zamestnanec zaistiť osobným ochranným zabezpečením proti pádu.

Na dvojitom rebríku sa pracuje len v bezpečnej vzdialenosti od horného konca rebríka, a to minimálne 0,5 m. Ak sa na zaistenie bezpečnej práce používajú teleskopické odstupy (opory), treba ich vždy spojiť s konštrukciou rebríka vo všetkých štyroch miestach, inak hrozí strata stability. Viacdielne rebríky možno vysúvať len do dĺžky stanovenej výrobcom. Pred vstupom na viacdielny rebrík treba takisto skontrolovať neporušenosť zabezpečovacích popruhov/retiazok. Pohyblivé spoje (kĺby) musia byť očistené od prachu, piesku a iných nečistôt. Pri výsuvných dieloch sa kontroluje zaistenie polohy bezpečnostným zámkom na lanku. Pri práci na kovových rebríkoch sa treba vyvarovať kontaktu s predmetmi, ktoré sú pripojené na elektrický rozvod. Kovové rebríky je nebezpečné používať v blízkosti živých elektrických zariadení pod napätím, pretože hrozí zasiahnutie elektrickým prúdom.

2.1.4.3 Pevné oceľové rebríky

Používajú sa na trvalý výstup pri práci vo výškach a nevykonáva sa z nich žiadna práca aj keď nie je vylúčená.

Ich konštrukčné zhotovenie môže byť priečkové (opierky sú spojené s priečkami) alebo stúpadlové (vytvorené niekoľkými nad sebou pevne osadenými stúpadlami).

Rebrík používaný na výstup, musí presahovať nad výstupnú úroveň najmenej 1,1 m. Presah rebríka sa môže nahradiť pevnými držadlami alebo inou pevnou časťou konštrukcie, za ktorú sa možno spoľahlivo zachytiť.

Pre výstup z rebríka v zmysle ČSN EN ISO 14122-4 článok 4.7.2.2, hrany (okraje) výstupných úrovní, kde hrozí nebezpečenstvo pádu, musia byť opatrené vhodnými prostriedkami k zamedzeniu pádu osôb z výšky, napr. ochranným zábradlím na oboch stranách rebríka v dĺžke minimálne 1,5 m.

Tieto prostriedky sú nezávislé na akomkoľvek ochrannom zariadení proti pádu pripevnenom za touto dĺžkou.

Rebríky s dĺžkou nad 5m musia mať ochranný kôš, ktorý musí mať prieleznú šírku 68cm. Začiatok ochranného koša smie byť najvyššie 3 m nad nástupnou úrovňou (najnižšie 2,1 m) a musí presahovať nad výstupnú úroveň najmenej 1,1 m. V priestoroch, kde môže dôjsť k ohrozeniu vystupujúcej osoby (únik škodlivých plynov, padajúce predmety a pod.) musí byť ochranný kôš aj pri rebríkoch kratších ako 5 m. Prielezný priestor musí byť priechodný bez vyčnievajúcich častí. Prielezný priestor musí byť zabezpečený dvojtyčovou samozatváracou (gravitačný alebo pružinový systém) brámkou. Ak bol pevný rebrík osadený podľa starej, už neplatnej normy môže byť zabezpečený retiazkou. Avšak ak dôjde k oprave rekonštrukcii tohto rebríka musí byť už inštalovaná samozatváracia bránka v zmysle platných noriem.

Niektoré pevné oceľové rebríky nad 5m sú okrem ochranného koša zabezpečené aj vertikálnym kotviacim systémom (ďalej len ako „VIS“) podľa prílohy č. 7. VIS pozostáva s oceľového lanka uchyteného na hornej a dolnej priečke rebríka. Keď je rebrík opatrený systémom VIS, pracovníci sú povinní používať pri výstupe/zostupe POZ s brzdou, ktorou sa ukotvia na VIS.

Pri rebríkoch na trvalý výstup a ich príslušenstvách, musia byť odstránené a vyhladené všetky ostré hrany, okraje a pod. Všetky spojenia musia mať hladké prechody bez vyčnievajúcich častí do prielezného priestoru.

Pevné rebríky v šachtách musia mať predĺženú konštrukciu (madlá) nad úroveň terénu (1,1m) pre bezpečné zostupovanie a vystupovanie zo šachty. Madlá môžu byť napevno pripevnené alebo skladacie. Z hľadiska ergonómiky musia mať madlá vhodný tvar na pohodlné uchopenie celou dlaňou pri výstupe/zostupe po rebríku

2.1.4.4 Pomocné konštrukcie – lešenia

Pracovné lešenie je dočasná konštrukcia, na zaistenie bezpečného prístupu na pracovné miesta vhodného pre vykonávanú prácu. Lešenie je najvhodnejším typom pracovného prostriedku pre prístup a prácu vo výškach. Predstavuje bezpečné pracovné stanovište pre každú prácu, ktorá sa vykonáva vo výške a poskytuje bezpečný prístup.

Montáž a demontáž lešení je povolené vykonávať len osobám s platným preukazom lešénára. Požiadavky na lešenie sú uvedené v prílohe č. 11.

Lešenie sa smie používať výlučne:

- osobami, ktoré majú platné školenie pre práce vo výškach,

- po vykonaní kontroly lešenia pred prvým použitím po písomnom odovzdaní/prevzatí lešenia objednávateľom montáže lešenia.
- Povinnosti dodávateľa lešenia a užívateľa sú popísané v bode 2.1.2 tohto riadiaceho aktu.

2.1.4.5 Odovzdanie, prevzatie lešenia

Lešenie sa môže odovzdať do prevádzky až po jeho úplnom dokončení montáže lešenia a po vyhotovení všetkých ochranných a zabezpečovacích zariadení (STN 738101 a pridružených noriem).

Pred uvedením lešenia do prevádzky musí byť lešenie odovzdané a prevzaté do užívania a musí byť vykonaný písomný zápis do stavebného alebo montážneho denníka. V prípade, ak nie je založený stavebný alebo montážny denník, tak postačuje písomný protokol. Protokol vyhotoví zhotoviteľ lešenia a kópiu odovzdá objednávateľovi, resp. užívateľovi lešenia.

Za skryté závady v materiáli alebo dielcoch lešenia zistené po odovzdaní zodpovedá dodávateľ podľa platných právnych predpisov.

V prípade úpravy lešenia je zhotoviteľ povinný vyhotoviť nový protokol o odovzdaní lešenia.

2.1.4.6 Postup pri požiadavke na lešenárske práce

Útvar, výrobná jednotka, ktorá požaduje lešenárske práce vyhotoví zákazku v informačnom systéme (napr. InforEAM) na lešenárske práce, alebo uvedie v zákazke požiadavku na stavbu lešenie.

Spoločnosť SLOVNAFT MONTÁŽE A OPRAVY a.s. (ďalej len ako „SNMAO“) vytvorí zákazku na zhotovenie lešenia, ktorú vykoná zmluvný lešenársky dodávateľ. V prípade Logistiky (mimo areálu Vlčie Hrdlo) je realizácia cez zmluvného alebo iného dodávateľa.

Zmluvný dodávateľ lešenia vykoná obhliadku na vypracovanie cenovej ponuky (ďalej len ako „CP“) a túto zašle SNMAO. Lešenie postaví po obdržaní objednávky a po vydaní povolenia na prácu na prevádzke, v zmysle riadiaceho aktu Povolenia Postup vydávania písomného povolenia na prácu a označí ho na viditeľnom mieste podľa prílohy č. 10.

Následne odovzdá lešenie do užívania objednávateľovi - zamestnanec SNMAO zodpovedný za realizáciu zákazky, za účasti firmy, ktorá práce na lešení bude vykonávať.

Ak preberajúci zamestnanec SNMAO a odovzdávajúci (staviteľ lešenia) podpíšu písomný Protokol o odovzdaní a prevzatí lešenia, lešenie sa označí podľa prílohy č. 10.

Originál protokolu uchováva preberajúci - zamestnanec SNMAO zodpovedný za realizáciu zákazky. Kópiu si ponechá zástupca odovzdávajúceho – zmluvný dodávateľ lešenia.

Po ukončení prác - zamestnanec SNMAO zodpovedný za realizáciu zákazky vyzve (elektronicky zaslaním emailu) zmluvného dodávateľa lešenia k vykonaniu demontáže lešenia.

Zmluvný dodávateľ lešenia odstráni označenie a vykoná demontáž lešenia. SNMAO v prípade Logistiky zhotoví lešenie vlastnými zamestnancami, pričom všetky povinnosti zhotoviteľa lešení vyplývajúce z oprávnení, školení a zhotovenia, odovzdaní a odstránenia lešenia sú platné a záväzné v plnom rozsahu (určené pre malé lešenia na operatívne úlohy),

2.1.4.7 Označenie, kontrola a údržba lešenia

Označenie

Lešenie musí byť označené podľa prílohy č.10. tzn. umelohmotnou tabuľkou, do ktorej sa vkladá zelená karta. Na karte musí byť predtlačенý červený nápis „Lešenie nefunkčné, Nepoužívať“, na zadnej strane musí byť poučenie a povinnosti užívateľa. Zelená karta sa vkladá :

- po úplnom dokončení, vystrojení všetkými prostriedkami a pomocnými časťami, ktoré zabezpečujú bezpečnosť užívateľa,
- po odovzdaní/prevzatí lešenia.

Z druhej strany zelenej karty musí byť Upozornenie o odstránení karty, a tabuľka pravidelnej kontroly lešenia **odborne spôsobilou osobou.**

Kontrola a údržba

Konštrukcia lešenia musí byť stále udržiavaná tak, aby lešenie mohlo bezpečne plniť funkciu, na ktorú bolo realizované.

Kontrola lešenia sa vykonáva raz za mesiac, tzn. pokiaľ je lešenie postavené na kratšiu dobu ako 1 mesiac, zápis o kontrole na kartu sa nevykoná. (interval medzi dvoma kontrolami nesmie presiahnuť 30 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní). Kontrolu vykonáva stavitel' lešenia so zápisom na zadnú stranu zelenej karty. Tento interval sa skraca na 14 dní ak je:

- lešenie vystavené účinkom mechanického kmitania, napr. v blízkosti komunikácií a pod.
- pojazdné lešenia
- závesné lešenia.

2.1.4.8 Postup pri zistení narušenia bezpečnosti lešenia

Každý zamestnanec Spoločnosti a dodávateľ, ktorý zistí nebezpečné lešenie je povinný:

- ak sú na lešení pracovníci, vyzvať ich na opustenie lešenia,
- odobrať zelenú kartu,
- informovať (napr.: vysielaczkou, telefonicky, prípadne iným dostupným spôsobom) vedúceho pracoviska, ktorý bude informovať dodávateľa lešenia, ktorého údaje (tel. Číslo) sú na zelenej karte,
- zapísať do stavebného denníka zistenie.

2.1.4.9 Prenosné pracovné plošiny

Patria sem plošiny, ktoré je možné presúvať. Ak sa na prevádzke nachádza prenosná pracovná plošina povinnosťou vedúceho zamestnanca je poveriť jedného zamestnanca kontrolou týchto plošín na výrobnéj jednotke.

Plošina musí:

- byť umiestnená na stabilnom podklade,
- byť riadne označená (napr. popisným číslom)
- umožňovať prácu vo vhodnej bezpečnej polohe,
- byť pred každým použitím vizuálne skontrolovaná, kontroluje sa:
 - o poškodenie,
 - o stabilita,
 - o funkčnosť brzdiaceho/istiaceho vybavenia plošiny (kolieska/nožičky).
- byť pri používaní zabezpečená proti pohybu,
- byť pravidelne čistená,

Poverený zamestnanec:

- vykonáva kontrolu technického stavu prenosnej pracovnej plošiny 1x 12 mesiacov,
- vyhotoví záznam s kontroly (príloha č. 3 kontrola prenosných pracovných plošín),
- je oprávnený vyradiť s používania plošinu, ktorá nespĺňa požiadavky na bezpečnosť,
- bezodkladne nahlasuje zistené nedostatky svojmu nadriadenému.

2.1.4.10 Mobilné pracovné plošiny

Mobilná zdvíhacia plošina sa môže používať len na účel, na ktorý bola skonštruovaná. Musí byť vo vyhovujúcom prevádzkovom stave, aby neohrozovala bezpečnosť osôb alebo majetku a musí byť vybavená revíznou knihou a denníkom mobilnej zdvíhacej plošiny.

Obsluha mobilnej zdvíhacej plošiny je povinná:

- byť preukázateľne odborne spôsobilá na obsluhu mobilnej zdvíhacej plošiny daného typu;
- dodržiavať všetky pokyny výrobcu;
- viesť denník mobilnej zdvíhacej plošiny;
- vykonať kontrolu všetkých bezpečnostných prvkov;
- zabezpečiť nebezpečnú zónu pod plošinou proti vstupu všetkým osobám a vozidlám;
- vykonávať všetky pohyby prevádzkané s pracovnou plošinou tak, aby nemohli ohroziť bezpečnosť osôb na nej pracujúcich;

Po ukončení prevádzky je obsluha mobilnej zdvíhacej plošiny povinná:

- odstaviť mobilnú zdvíhaciu plošinu v základnej polohe stanovenej výrobcom;
- zaistiť mobilnú zdvíhaciu plošinu proti samovoľnému pohybu spôsobom stanoveným výrobcom alebo pracovným postupom;
- zapísať všetky poruchy, zistené počas prevádzky do denníka.

Pracovníci vstupujúci do koša mobilnej zdvíhacej plošiny:

- si dohodnú s obsluhou signály pre pohyb plošiny;
- sú povinní dodržiavať pokyny obsluhy mobilnej zdvíhacej plošiny;
- sú povinní používať osobné zabezpečenie proti pádu z výšky a sú povinní byť v koši neustále zaistení;
- zabezpečia rovnomerné zaťaženie plošiny.

2.1.5 Zakázané činnosti

Je zakázané najmä

- vykonávať pracovnú činnosť vo výškach bez potrebnej zdravotnej spôsobilosti a bez absolvovaných predpísaných školení uvedených v bode 2.1.1, príp. bez povolenia na prácu,
- pracovať vo výške osamote resp. ak nie je dozor na dovolanie
- odstraňovať inštalované kolektívne zabezpečenie s výnimkou jeho montáže, opravy,
- odstraňovať istiace systémy (HIS, VIS, atď.),
- pracovať vo výške mimo kolektívneho zabezpečenia, alebo tam kde nie je kolektívne zabezpečenie bez predpísaného POZ,
- používať necertifikované, poškodené prípadne vyradené POZ,
- používať bezpečnostný pás namiesto POZ,
- používať tlmič pádovej energie pri práci vo výškach, kde je výška pádu menšia ako dĺžka zachytenia pádu s tlmičom,
- vstupovať do uzavretých priestorov a pod úroveň terénu bez POZ, tak ako to popisuje interný predpis pre vstupy do uzavretých priestorov,

- pracovné náradie sa zakazuje zavesovať na časti odevu, ak nie je na to upravený, alebo ak zamestnanec nepoužije vhodný výstroj (pás s úpinkami a pod.).
- preťažovať konštrukciu na práce vo výškach. (Hmotnosť materiálu, zariadenia, pomôcok, náradia vrátane počtu osôb nesmie presahovať normou určené náhodné zaťaženie konštrukcie.)
- zhadzovať predmety, pri ktorých nemožno bezpečne predpokladať miesto dopadu (plechy, krytina, dosky a pod.) alebo predmety, ktoré by mohli strhnúť zamestnanca z výšky.

Zábradlia

- používať pásku, lano a pod. ako náhradu zábradlia,
- zanechať pracovisko s odňatým zábradlím bez dočasného zabezpečenia,
- vystupovať na zábradlie bez osobného zabezpečenia.
- používať zábradlie ako kotviaci bod.

Rebríky

- používať poškodený rebrík,
- pri práci na rebríku používať reťazové píly a iné nebezpečné nástroje,
- používať rebrík ako most,
- viac zakázaných činností v prílohe č. 4 tohto riadiaceho aktu.

Lešenia

- montovať/demontovať prípadne opravovať lešenie bez POZ,
- vstupovať a pracovať na lešení, ktoré nie je označené zelenou kartou. S výnimkou pracovníkov dodávateľa, ktorý montujú/demontujú prípadne opravujú lešenie,
- používať na výstup na lešenie konštrukciu lešenia,
- istiť sa o priečniky na zachytenie pádu. Istiť sa vo výške môže pracovník len o stojky lešenia, ak výrobca alebo statik v statickom prepočte neuvádzajú inak,
- preťažovať konštrukciu a podlahy lešenia,
- premiestňovať lešenie pokiaľ sa na ňom nachádzajú pracovníci,
- zhadzovať materiál, rôzne predmety z lešenia.

Plošiny

- používať poškodenú prenosnú pracovnú plošinu,
- preťažovať plošinu,
- presúvať plošinu, keď pokiaľ sa na nej nachádzajú pracovníci,
- nechávať na plošine akékoľvek predmety, po skončení prác.

Mobilné plošiny

- používať mobilnú zdvíhaciu plošinu bez platnej revízie,
- obsluhovať mobilnú zdvíhaciu plošinu pracovníkom bez odbornej spôsobilosti,
- ovládať zariadenie tak, že to spôsobí rozhojdanie plošiny,
- pokračovať v prevádzke pri zistení nepravidielnosti funkcie pohybových mechanizmov,
- používať na prevádzkové účely, vyradovať z funkcie alebo prestavovať bezpečnostné zariadenia (koncové vypínače, tlačidlá „STOP“ a pod.),
- opustiť mobilnú zdvíhaciu plošinu pri zapnutom hlavnom vypínači,
- vykonávať počas prevádzky akékoľvek opravy,
- pri práci na plošine byť súčasne zaistený o plošinu a kotviaci bod mimo plošinu,
- preťažovať mobilnú zdvíhaciu plošinu,
- prepravovať bremená tak, že budú presahovať pôdorys plošiny,
- prepravovať bremená nezabezpečené proti prípadnému posunutiu alebo prepadnutiu,
- ponechať po ukončení prevádzky na plošine akékoľvek predmety,
- pracovať v nebezpečnej blízkosti elektrického vedenia, ktoré je pod napätím,
- používať mobilnú zdvíhaciu plošinu počas zlých poveternostných podmienok.

2.1.6 Prerušenie prác vo výškach

Práca vo výške sa môže vykonávať len vtedy, keď poveternostné podmienky neohrozujú bezpečnosť a zdravie zamestnancov.

Práce vo výškach v priestoroch nechránených proti poveternostným vplyvom sa musia prerušiť pri:

- a) búrke, silnom daždi, snežení, tvorení námrazy,
- b) vetre s rýchlosťou nad 8 m/s na zavesených pomocných konštrukciách, rebríkoch nad 5 m výšky práce a pri použití osobného zabezpečenia,
- c) vetre s rýchlosťou nad 10,7 m/s,
- d) viditeľnosti menšej ako 30 m,
- e) teplote prostredia nižšej ako -10 °C, vyššej ako 43°C.

Prerušenie práce vo výške a nad voľnou hĺbkou sa nevzťahuje na nalievajúcu prácu na predchádzanie vzniku bezprostrednej škody a odstránenie vzniknutej škody v záujme zabezpečenia bezporuchovej prevádzky stavieb, inžinierskych sietí a technických zariadení; táto nalievajúca práca sa vykonáva len v nevyhnutnom rozsahu, počas nevyhnutne potrebného času a po vykonaní dodatočných opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

2.1.7 Práca vo výške použitím horolezeckej techniky

Niektoré práce vo výškach si vyžadujú tzv. lanový prístup, tzn. použitím horolezeckej techniky. Horolezecká technika sa používa tam, kde nie je kolektívne zabezpečenie, chýba prístup po rebríku, nie je možné inštalovať istiaci systém a pod. Na výkon prác resp. prístup k pracovnému miestu je možné dosiahnuť len špecialistami pomocou lanových techník.

Prácu vo výškach pomocou horolezeckej techniky môžu vykonávať len pracovníci, ktorí majú platný preukaz na prácu vo výške vykonávanú podľa druhu špeciálnej techniky, sú zdravotne spôsobilí a absolvovali vzdelávanie v trvaní minimálne 32 hodín, ktoré pozostáva s teoretickej, praktickej časti a majú platnú aktualizáciu prípravu (raz za 12mesiacov).

Spoločnosť zabezpečuje takéto práce prostredníctvom externých spoločností, ktoré majú odborne spôsobilých pracovníkov na výkon prác vo výške použitím horolezeckej techniky.

3. SÚVISIACE RIADIACE AKTY (EXTERNÉ A/ALEBO INTERNÉ)*

Súvisiace riadiace akty	Typ vzťahu
OR_47_SN_Povolenia na prácu	Stanovuje podmienky na výkon prác, definuje opatrenia potrebné na realizáciu pracovných činností
ORG_2_G9_SN1 Registratúrny poriadok a registratúrny plán spoločnosti SLOVNAFT, a.s.	Upravuje celkový systém správy registratúrnych záznamov od ich vzniku (prijatia), evidovania, tvorby, ukladania, ochrany, prístupu k nim a zabezpečovanie ich vyradovania do Archívu Spoločnosti resp. fyzické zničenie.
Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých	Zákon definuje základné zásady na zaistenie bezpečnosti a ochrany

zákonov v znení nesk. pr.	zdravia pri práci
Vyhláška MP SVa R č. 147/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností	Vyhláška obsahuje požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce pri prácach vo výškach
Vyhláška SÚBP č. 59/1982 Zb., ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení	Vyhláška obsahuje požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce pri prácach vo výškach
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 392/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov	Nariadenie obsahuje požiadavky na používanie pracovného prostriedku pri práci vo výške
Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z.z o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko	Nariadenie obsahuje požiadavky na zabezpečenie prác s osobitým nebezpečenstvom.

* Zoznam externých právnych predpisov a interných riadiacich aktov na tej istej úrovni, ktoré súvisia s týmto riadiacim aktom.

4. ZRUŠENIE PLATNOSTI

Identifikačný znak	Názov (typ riadiaceho aktu)	Číslo verzie	Dátum vydania
HSE_OR45_SN	Bezpečná práca vo výškach (poriadok)	1.	1.11.2007

5. PRÍLOHY

Číslo prílohy	Názov prílohy
Príloha č. 1	Zoznam modifikácií
Príloha č. 2	Slovník pojmov
Príloha č. 3	Vzor pre evidenciu a kontroly rebríkov a pracovných prenosných plošín
Príloha č. 4	Základné zásady bezpečnej práce s prenosnými rebríkmi
Príloha č. 5	Kotviace body
Príloha č. 6	Horizontálny istiaci systém
Príloha č. 7	Vertikálny istiaci systém
Príloha č. 8	Prostriedky osobného zabezpečenia – postroje
Príloha č. 9	Používanie trojnožiek
Príloha č. 10	Označenie lešenia
Príloha č. 11	Požiadavky na lešenie

6. ZOZNAM ZÁZNAMOV URČENÝCH NA UCHOVÁVANIE

6.1 Prehlásenie

K dátumu účinnosti tohto riadiaceho aktu nedochádza k ukončeniu, vzniku, resp. modifikácii záznamov, ktoré sú uvedené v platnom registratúrnom pláne jednotlivých útvarov, ktorý upravuje aktuálny Registratúrny poriadok a registratúrny plán spoločnosti SLOVNAFT, a.s.